

РОЛЬ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ ПРОЄКТОМ: ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ І РЕСУРСІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі досліджено питання оптимізації процесів і ресурсів в управлінні проектами та висвітлено досвід вітчизняних і зарубіжних науковців. Проаналізовано роль операційного менеджменту у сфері управління проектами. Зазначено важливість координації команди, чіткого розподілу ролей, ефективної комунікації та мотивації. Розглянуто основні аспекти операційного управління проектами.

Ключові слова: операційний менеджмент, управління проектами, оптимізація процесів, ресурси, контроль якості, планування витрат, зниження ризиків.

Abstract

The work explores the optimization of processes and resources in project management and highlights the experience of domestic and foreign scientists. The role of operations management in project management is analyzed. The importance of team coordination, clear role distribution, effective communication, and motivation is emphasized. The main aspects of operational project management are examined.

Keywords: operations management, project management, process optimization, resources, quality control, cost planning, risk reduction.

Вступ

У сучасному бізнес-середовищі, яке характеризується швидкими змінами, високою конкуренцією та обмеженими ресурсами, ефективне управління проектами стало ключовим фактором успіху організацій. Операційний менеджмент, орієнтований на оптимізацію процесів і ресурсів, відіграє центральну роль у забезпеченні досягнення проектних цілей у визначені строки, з оптимальними витратами, збереженням високої якості та допомагає зменшити ризики, покращити продуктивність і забезпечити постійну адаптацію до змінних обставин

Виклад основних результатів дослідження

Операційний менеджмент є важливою частиною управління проектами, тому що він забезпечує ефективну роботу всіх процесів та раціональне використання ресурсів. В сучасному світі, де сильна конкуренція та труднощі при реалізації проектів постійно зростають, роль операційного менеджменту стає дуже важливою. Правильне використання його засобів і методів може давати не лише результати а й високу продуктивність [1,2].

Питаннями оптимізації процесів і ресурсів в управлінні проектами займалися як вітчизняні так і закордонні вчені серед них можна виділити Ровенська В. В., Латишева О. В., Смирнова І.І., Йорк А., Кокінс Г., Хейс А. та інші.

У роботі Ровенської В. В., Латишевої О. В., Смирнової І.І. [3] представлено результат візуалізації процесу моделювання етапів впровадження проекту з підвищення операційної ефективності підприємства. Це дозволяє створити наочне уявлення про входи, а саме ресурси, завдання, запити, які необхідні при реалізації проекту; виходи, які включають результати, документацію проекту; механізми забезпечення, а саме основні засоби, обладнання, відповідальні особи в проекті та механізми управління й регулювання, які включають регламенти та іншу структуровану інформацію при реалізації проекту.

У своїй роботі О. Сумець, звертає увагу на те, що організації повинні постійно зміцнювати свої ринкові позиції, підтримувати конкурентоспроможність і забезпечувати баланс у конкурентному

середовищі. Також зазначає, що сучасний операційний менеджмент фокусується на інтеграції новітніх технологій для оптимізації процесів, що включає автоматизацію, використання програмних рішень та аналіз даних для ефективного управління проектами [4].

Оптимізація процесів, що є центральною функцією операційного менеджменту, має стратегічний характер. Вона сприяє не тільки досягненню цілей конкретного проекту, а й створенню цінності для всієї організації. Вдосконалені робочі процеси, впровадження інноваційних підходів і безперервне навчання команди забезпечують довгострокову конкурентну перевагу.

Управління проектами з точки зору операційного менеджменту охоплює широкий спектр процесів, спрямованих на забезпечення ефективності, оптимізації ресурсів та досягнення поставлених цілей. Основні аспекти такого підходу включають:

- планування ресурсів і процесів;
- оптимізацію процесів;
- моніторинг і контроль виконання;
- управління ризиками;
- управління змінами;
- оцінка отриманих результатів від реалізації проектів.

В основі успіху будь-якого проекту лежить чітке планування. Саме управління операціями створює рамки, в яких кожен етап роботи робиться у певній послідовності. Це забезпечує не лише логіку процесів але й запобігає втратам часу, які можуть з'явитися через проблеми в спілкуванні чи повторенні завдань. Оптимізовані процеси дозволяють команді сконцентруватися на досягненні цілей, уникаючи зайвих зусиль.

Ключовим елементом цієї системи є управління людськими, фінансовими, матеріальним ресурсами. У кожному проекті ресурси, як правило, обмежені, тому правильний розподіл стає дуже важливим. Наприклад, людські ресурси можуть бути розподілені таким чином, щоб уникнути перевантаження окремих членів команди, забезпечуючи при цьому високий рівень залученості. Технічні та фінансові ресурси використовуються найбільш ефективно, коли всі процеси та рішення базуються на чітких даних та аналізі. Важливо також здійснювати узгодження між функціональними підрозділами для уникнення конфліктів у використанні ресурсів.

Оптимізація процесів передбачає впровадження принципів Lean, Agile, Six Sigma для зменшення втрат і підвищення ефективності. Також на цьому етапі доцільно здійснювати автоматизацію рутинних операцій для економії часу та ресурсів та вдосконалювати робочі процеси на основі аналізу ключових показників продуктивності.

Також, особлива увага в операційному менеджменті приділяється моніторингу та контролю за реалізацією проекту. Відстежуючи ключові показники ефективності, можна своєчасно реагувати на відхилення від плану, координувати дії команди та приймати обґрунтовані рішення. Такий підхід допомагає мінімізувати ризики і гарантує, що проект буде завершений вчасно та без перевищення бюджету [5].

Управління ризиками включає ідентифікацію потенційних ризиків і загроз на ранніх стадіях, розробку планів реагування на ризики для мінімізації їх впливу на проекту та адаптацію процесів у разі зміни зовнішніх чи внутрішніх умов.

Координація команди та міжфункціональної співпраці передбачає чітке визначення ролей і відповідальності кожного учасника проекту, організацію ефективної комунікації між підрозділами та зовнішніми стейкхолдерами, мотивацію та навчання членів команди для підвищення їхньої продуктивності.

Управління змінами включає гнучке реагування на зміни у вимогах, умовах ринку чи ресурсах та узгодження змін з усіма зацікавленими сторонами та їх інтеграція в загальний план проекту.

Останній етап – це оцінка та завершення проекту, який включає аналіз результатів проекту: чи досягнуто цілей, чи використано ресурси ефективно, підготовку фінальної документації та підбиття підсумків, розробку рекомендацій для майбутніх проектів на основі отриманого досвіду.

В результаті, операційний менеджмент у проектному середовищі виступає в якості рушійної сили для перетворення ідей в реальні результати. Завдяки його інструментам і методам організації роботи проект буде більш структурованим, ресурси будуть використовуватися ефективніше, а процеси – раціональніше.

Висновок

Отже, управління проєктами є складним і багатогранним процесом, який вимагає чіткої організації, планування та постійного контролю. Роль операційного менеджменту в цьому контексті є надзвичайно важливою, оскільки саме він забезпечує ефективну оптимізацію процесів і ресурсів, що є основою для досягнення поставлених цілей.

Операційний менеджмент сприяє безперервній роботі всіх етапів проєкту, зменшуючи витрати, підвищуючи продуктивність і покращуючи якість виконання завдань. Успішна інтеграція операційного менеджменту в управління проєктами гарантує стабільність, продуктивність і досягнення стратегічних цілей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Федулова Л. І., Декалюк О. В. Управління операційною системою виробничого підприємства: монографія. Хмельницький : ХНУ, 2015. 206 с. URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/4983>
2. Шиян Б. В. Операційний менеджмент: сутність та роль у забезпеченні конкурентоспроможності продукції підприємства. Миколаїв : МНАУ, 2024. С. 60-63. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17877>
3. Ровенська, В., Латишева, О., & Смирнова, І. (2024). Інструментарій забезпечення процедури реалізації проєктів підвищення операційної ефективності на підприємствах промислового комплексу України. *Трансформаційна економіка*, (3 (08)), 45-51. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-8-6>
4. Sumets, A. (2018) "Key aspects of the modern paradigm of operational management", *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, 4(3), pp. 129–147. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2018.04.03.09>
5. Коноваленко Анастасія Сергіївна. Напрями підвищення ефективності управління проєктами. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки)*, 2023, 2.48. URL: <https://doi.org/10.31388/2519-884X-2023-48-140-147>

Ратушняк Ольга Георгіївна – к.т.н., доцент кафедри економіка підприємства та виробничого менеджменту Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, e-mail: ogratushnyak@gmail.com

Літун Максим Станіславович – студент групи МФКД-21б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: maksimlitun16@gmail.com

Olga Georgievna Ratushnyak - Ph.D., Associate Professor of the Department of Enterprise Economics and Production Management of the Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ogratushnyak@gmail.com

Maksym Litun – student of group MFKD-21b, Faculty of Management and Information Technologies, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: maksimlitun16@gmail.com